

Sørine Gotfredsens prædiken 1. søndag efter helligtrekonger

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

11. januar 2026

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Markusevangeliet kapitel 10, vers 13-16

- 1 Mange af os kender til et bestemt ønske. Det er ønsket om på et tidspunkt i livet at erfare en ny begyndelse. Ikke, naturligvis, i håndgribelig forstand, da man jo én gang for alle er sat i verden og blev præget af tiden, der gik, men som en oplevelse af at blive opfyldt af noget nyt. Man kender det måske i en vis grad
- 5 gennem mødet med et vigtigt menneske, eller hvis man overvinder en sygdom eller en anden stor bekymring i tilværelsen. Og mens vi for tiden gruer en del for fremtiden, da meget i verden på en ny måde forekommer usikkert, skal vi holde fast i denne tanke om muligheden for ny begyndelse. Man kan hævde, at det lyder en lille smule enfoldigt og mest er noget, man tror på, når man er et barn,
- 10 men lad os alligevel gribe denne tanke om ny begyndelse. Og lad os forsøge at forstå, hvad der menes med både dén og med begrebet enfoldighed.

- En vigtig hjælp til dette finder vi i ordene, som Jesus siger, da han omringes af en flok børn, som disciplene vil holde på afstand. Han siger til dem, at den, der ikke
- 15 modtager Guds rige ligesom et lille barn, slet ikke kommer ind i det, og disse berømte ord skal vi høre om lidt igen ved dåben, hvor de altid læses højt. De fremhæver børnene som dem, der har særlig adgang til ny begyndelse. Ikke kun fordi de er så unge, at alt kan ske, men også fordi de omtales som dem, der på særlig vis kan tage imod Guds rige. Dette tolkes ofte som en meddelelse om, at
- 20 børn befinder sig umiddelbart tættere på det guddommelige end andre, hvilket også harmonerer med en udbredt opfattelse af børn som mere renhjertede end voksne. Det er de dog næppe i grundlæggende forstand, for vi er alle del af samme fejlbarlige slægt, og når Jesus siger, at man skal komme til ham som et lille barn, mener han ikke, at den voksne skal blive som et enfoldigt barn, hvilket
- 25 sjældent klæder nogen af os. Men om at enhver uanset alder skal blive i stand til

at tro på ny begyndelse. Også i en verden, der tager sig ret bekymrende ud.

Ikke mindst fordi grænser antastes. Kongeriget er under pres, og en stor del af
30 den selvfølgelige opfattelse af en nogenlunde stabil verdensorden, som vi længe
har levet med, synes at vakle. Det er lige før, man kan se i nogle danske
politikeres øjne, at de er en lille smule i chok over den store strid om territorium,
og jeg har midt i al denne tale om landegrænser og mistillid studset lidt over den
alternative nytårstale, som en popgruppe holdt på DR 2. Her sagde de fire unge
35 musikere, at: "Fremtiden er åbne grænser og åbne hjerter". En ting er, at vi
bestemt også i nyere tid har indset, at man skal være lidt varsom med blot at
åbne et lands grænser, da der er brug for tryghed og harmoni i egne rækker.
Noget andet er, at vi lige nu mindes om, at der kan være decideret kamp om
grænserne – og noget tredje er, at ordene om åbne grænser og hjerter
40 repræsenterer netop den stærke tillid til, at verden hele tiden bliver bedre, som
længe har præget vores kultur. Og som måske kan få os til at miste lidt
realitetssans i synet på, hvad fremtiden også kan bringe. En fransk
sikkerhedsforsker sagde forleden angående tidens samtale om den amerikanske
ekspansionstrang: "Man siger sommetider, at mangel på fantasi er et af
45 menneskehedens største problemer, og lige her føler jeg mig ramt. Jeg kunne
ikke i mine vildeste scenarier forestille mig, at vi skulle havne i den her slags
situation."

Nej, mange af os mangler fantasi, men hvorfra stammer egentlig idéen om, at
50 verden hele tiden vil blive bedre? Den har ikke altid været lige stærk, da man
tidligere i civilisationen havde en stærkere tro på, at meget gik i ring og gentog
sig selv. Også fordi man ikke i så høj grad som os i dag opfattede mennesket som
et væsen, der gradvist kan lægge dårligdomme bag sig, men i stedet antog, at vi
vil blive ved med at gentage mange fejltagelser. Blot i en ny form. Men omkring
55 1700-tallet opstod den moderne oplysningsfilosofi med et mere idealiseret
menneskesyn, og historiker Henrik Jensen skriver i sin bog *Mens vi venter på
miraklet*: "Her skete der noget afgørende. En idé om fremskridt satte ind,
"paradis på jord" begyndte fra det 18. århundrede at blinke politisk forjættende
(...) man erhvervede et helt andet tidsbegreb end i antikken. Tiden var ikke
60 længere cirkulær og begrænset, den blev lineær og endeløs." Også menneskets
gode potentiale blev set som mere endeløst, og den store fremskridtstro har vist
sig sejlivet. Efter Første Verdenskrigs mareridt i skyttegravene troede man, at det
værste var overstået, efter Anden Verdenskrig antog man, at vi virkelig havde
lært lektien, og efter Murens fald i 1989 så man for sig – apropos popgruppens

nytårstale – en fremtid båret af åbne grænser, fred og harmoni. Denne tro på, at vi hele tiden bevæger os mod bedre tider, har, som vi ved, på det seneste fået et knæk, og vi må spørge os selv, om vi har været for enfoldige. Eller rettere, enfoldige på den forkerte måde.

70

Lad os forsøge at forstå enfoldigheden i lyset af, hvad Jesus siger om børnene, da disciplene vil jage dem væk. Han retter hele vores opmærksomhed mod de små for at gøre det klart, hvordan vi skal være enfoldige. Ikke ved at gå rendyrket troskyldigt til livet, men ved at gå rendyrket troskyldigt til Gud, idet man i kraft af sin livserfaring har erkendt sine manglende kræfter og grænsen for sin egen godhed og må satse på Guds styrke som sit egentlige fundament. Den voksne formår i modsætning til barnet at skelne mellem de forskellige måder at være enfoldig på. I forhold til Gud er jeg troskyldig som et barn og tror på, at hvad der end sker i denne verden, vil det ende godt for mig. Men i forhold til verden er jeg realistisk som en voksen og tror for eksempel ikke på åbne grænser, da jeg med årene har lært, hvordan den slags kan forårsage ret stor skade. I forhold til verden kan enfoldigheden nemt skabe for meget plads til dem, der bare gør, hvad der passer dem og kun adlyder egen moral, som en vis præsident sagde forleden. Jesus siger ikke til disciplene, at de generelt skal blive som børn, for det kan verden simpelthen ikke holde til. Han siger, at de skal tage imod ham, Jesus, vores bindeled til Guds rige, som et barn, og dermed har han gjort den helt afgørende sontring for os. Enfoldigheden skal rettes det rigtige sted hen, mod Gud, ikke mod verden. Det ved barnet ikke, men man kan stadig – som et voksent menneske – af barnets blive inspireret til at forstå, med hvilken tillid man i enhver alder kan træde frem for Gud.

90

Med den tillid siddende dybt i sindet er man ikke på samme måde slave af den store bekymring for fremtiden og føler sig dermed heller ikke afhængig af drømmen om et slags ”paradis på jord”. Altså, en mere og mere ideel verden, skabt af det mere og mere fornuftige menneske. Det betyder naturligvis ikke, at vi ikke skal kæmpe for en god fremtid, men det betyder, at vi skal huske, at vi tilhører den fortabte slægt, børn som voksne, der vil blive ved med at begå fejl. Med den realisme og årvågenhed passer vi bedst på hinanden og kan tilmed nærme os forståelsen af, hvad ny begyndelse er – det, nemlig, som kristendommen midt i alt dette jordiske vil lære os. At der for alle mennesker findes en ny åndelig begyndelse. Den sker i dåben, hvor mennesket bliver Guds barn og modtager løftet om evig barmhjertighed, og den sker, hver gang man i det voksne menneskes barnetro tør hvile i det løfte. Den barnetro, der i sidste

100

105 ende er den eneste tro, der for alvor giver mening. Den barnetro, som Grundtvig nævner i en prædiken, idet man i moderne tid har, som han siger: "... korsfæstet Barne-Troen, den eneste Tro, som der er Liv i, eller dog den eneste levende Skikkelse, Troen kan have i vort Hjerte." Mister vi den enfoldighed i troen, siger Grundtvig: "... da er det, som naar et Skib slaaes løs til at gaae for
110 Vind og Vove (...) ja, ved at opgive den barnlige Tro paa Guds Ord (...) lade vi os netop barnagtigt omdrive af hver Lærdoms-Vind, skuffes bestandig i vort Haab..."

Når barnetroen korsfæstes – det vil sige, nedgøres og underkendes, fordi vi anser
115 os for at være nået så langt i den moderne civilisation, at den har udspillet sin rolle – kan man blive ekstra lammet af forundring, når meget i den civilisation alligevel går anderledes, end man troede. Det føles som at fortabes i bekymring for verdenshistorien, idet man glemmer den størst tænkelige trøst, vi har. Nemlig, at vi alle er et Guds barn, der ikke blot er underlagt historiens gang. Vi
120 hører også til i evigheden, historiens og verdens gang udgør ikke hele vores skæbne, og hver gang jeg forlader mig på det, er det som en ny begyndelse, hvor jeg befries fra tanken om den fremtid, der næsten i mit indre kan udvikle sig til en forbandelse. Og nej, jeg fraskriver mig ikke hermed ansvaret for min tid eller lukker øjnene for virkeligheden. Jeg får derimod kræfter til at passe mine ting i
125 denne historiske tid lige her og nu, fordi jeg tror på, at jeg som et Guds barn har modtaget løftet om ikke at skulle gå fortabt i den. Derfor forstår jeg bedre i tider, hvor det er sværere at føle optimisme, at det ikke er dér – i følelsen af optimisme – at de dybeste kræfter findes. Men i troen på Gud. Følelsen af optimismen skal hele tiden midt i den moderne maniske strøm af nyheder
130 opretholdes ved min egen kraft, og det er i længden for udmattende. Troen, derimod, står og falder med Guds styrke og vilje til at opretholde mig, og det føles – hver gang jeg erkender det – som en ny åndelig begyndelse.

Børnene er fremtiden, siger vi altid, hvilket er indlysende sandt, da de har tiden
135 for sig og under alle omstændigheder vil blive del af det nye. Når vor tids børn er voksne, vil verden være styret af nogle andre, og da manglen på fantasi som sagt er ét af vore store problemer, ved vi ikke, om det det hele vil være bedre eller værre, end det er nu. Men med kristendommen tror vi på, at uanset hvor mange uheldige mønstre, vi bliver ved med at gentage, elsker Gud mennesket og denne
140 verden. Derfor sendte han sin søn hertil for her at stifte sit åndelige rige, og når vi i voksen enfoldighed tror på den Søn og det rige, er vi ikke blot slaver af historiens gang. Og bekymringen for det kommende. Vi er forpligtet på det hele

145 og skal gøre alt, hvad vi kan for hinanden, men vi er åndeligt frie. Jesus er
begyndelsen, som Paulus siger i brevet, jeg læste op fra tidligere, og den, der
kommer til ham ligesom et lille barn får del i den begyndelse. For dér hos Jesus,
ham der opstod fra døden, begynder evigheden, og enhver, der tror på det, skal
selv få del i den. Amen.

150

Kilde

soerine.dk. Med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Digitalt manuskript

155

Tags

1. søndag efter helligtrekonger, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-1-sondag-efter-helligtrekonger-26>

160

165

170

175

180